

Ahşap oyma kaşık, merdane ve sofrta işlerinin yapımının esnaf muaflığı kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceğı

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	17192610-120[ÖZG-18-110]-62726
Tarih	22.04.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 17192610-120[ÖZG-18-110]-E.62726

22.04.2020

Konu : Ahşap oyma kaşık, merdane ve sofrta işlerinin yapımının esnaf muaflığı kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceğı

İlgi : 04/12/2018 tarihli özelge talep formu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, iş yerinizde ahşaptan kaşık, merdane, sofr vb. ürünler imal ettiğiniz belirtilerek, söz konusu faaliyetinizden dolayı esnaf muaflığından faydalanıp faydalanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Vergiden Muaf Esnaf" başlıklı 9 uncu maddesinde,

"Ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır.

...

8. Bu Kanunun 47 nci maddesinde yazılı şartları haiz olanlardan kendi ürettikleri ürünleri satanlara münhasır olmak üzere el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkçılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar;

...

Ticari, zirai veya mesleki kazancı dolayısı ile gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muaflığından faydalanamazlar.

...

Bu muaflığın Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şümulü yoktur."

hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinde nakden veya hesaben yaptığı ödemelerden vergi tevkifatı yapmak zorunda olanlar ile tevkifata tabi tutulacak ödemeler belirtilmiş olup, aynı maddenin birinci fıkrasının (13/a) numaralı bendinde, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (6) ve (8) numaralı bentlerinde yer alan emtia bedelleri veya bu emtianın imalinde ödenen hizmet bedelleri üzerinden (2012/3322 sayılı B.K.K. uyarınca) % 2 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı belirtilmiştir.

Konuya ilişkin olarak yayımlanan 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "2.2. Geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olduğu ve kaybolmaya yüz tuttuğu belirlenen meslek kollarında faaliyette bulunanlarla ilgili esnaf muaflığının kapsamı" başlıklı bölümünde, "*Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına 6322 sayılı Kanunla eklenen (8) numaralı bent hükmü uyarınca;*

El dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkcılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar esnaf muaflığından yararlanacaklardır.

Anılan meslek kollarında faaliyette bulunanların söz konusu muafiyetten yararlanabilmeleri için Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı basit usule tabi olmanın genel şartlarını topluca taşımaları ve münhasıran kendi ürettikleri ürünleri satmak suretiyle faaliyette bulunmaları gerekmektedir.

Öte yandan, söz konusu meslek kollarında; devamlı veya arızı olarak, işyeri açılarak, motorlu araç kullanılarak, yardımcı işçi veya çırak çalıştırılarak faaliyette bulunulması muafiyetten yararlanmaya engel teşkil etmeyecektir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8 numaralı bendi ile getirilen muafiyet hükmü ile geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunan küçük esnafın korunması amaçlanmıştır.

Dolayısıyla, yapılan faaliyetin;

- Seri üretime imkan sağlayacak şekilde ticari bir organizasyon içinde yapılması,
- Sanayi tipi makine ve aletler kullanılarak yürütülmesi,
- Üretimin işçi ve usta vasıtasıyla yapılması (mesleğin devamı veya zorunlu nedenlerle işinde yardımcı işçi ve çırak kullanılması hariç),
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapılması,
- Başka bir faaliyetinden dolayı ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tâbi olunması,

hallerinde, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8 numaralı bendinde yer alan muafiyet hükmünden faydalanılamayacaktır.

Öte yandan, konuya ilişkin olarak ... Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından yapılan yoklama fişinin tetkikinden, işyerinizde 1 adet bıçkı (kırklık) makinesi, planya (otuzluk) makinesi, ağaç torna makinesi bulunduğu, ağaçtan beşik, mobilya türü çekmeceli çocuk karyolası ve mutfak araç gereçleri ile benzeri ürünler yaptığınız, başkasına ait ürün satışınızın olmadığı, günlük 15 adet seri ağaç ürünü yapma kapasitesine sahip olduğunuz, işyerinde sanayi tipi elektrik kullanıldığı hususlarının tespit edildiği anlaşılmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, sanayi tipi makine ve alet kullanmak suretiyle yaptığınız ve seri üretim şeklinde yürütülen ahşap kaşık, merdane, sofa ve benzeri yapım faaliyetiniz, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendin kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, söz konusu faaliyetinizden dolayı esnaf muaflığından faydalanmanız mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026